ÖĞRENCİ
gençlik
Sayı: 3 / NİSAN 1975



KOMANDOLARIN BAŞBUĞU BAŞBAKAN YARDIMCISI

Faşist Saldırılar Yine Yoğunlaştı

Hükümeti kurma görevinin "Milliyetçi Cephe" adına Süleyman Demirel'e verilmesinden sonra, yurdumuzda öğrencilere, öğretmenlere, işçilere ve ilerici kuruluşlara saldırılar daha da yoğunlaştı. Günlük gazeteler, Demirel hükümetinde Başbakan Yardımcılığına getirilen sicilli faşist Türkeş'e bağlı komandoların, bütün yurtta estirmeye çalıştıkları terör haberleriyle dolu. Gün geçmiyor ki, yeni bir baskın, yaralama ve cinayet haberiyle yüzyüze gelmeyelim. Geçtiğimiz Mart ayında da polis ve komando işbirliği ile üç yurtseverin kanına girdiler, yüzlerce öğrenciyi yaraladılar. Mart ayının kurbanları arasında, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü işçilerinden Hasan Altınkaya, Ankara Ticaret ve Turizm Yüksek Okulu öğrencilerinden Adnan Şenel ve Veli Yıldırım da var. Veli Yıldırım aynı zamanda, CHP Gençlik Kolları Ankara İl Yönetim Kurulu üyesi idi. Faşist saldırganlar, parti rozetine bakmadan, bütün yurtseverlere kuduzca saldırıyorlar.



TÖB-DER'E SALDIRILAR

Öğretmenlerin demokratik mücadele örgütü TÖB - DER'e yönelik saldırılar da devam ediyor. Mart sonu ve Nisan başında bu örgütün İstanbul, Afyon ve Erzurum şubeleri, komando baskınlarına uğradı. İstanbul örgütü tahrip edildi, Erzurum Şubesi Başkanı, 8 yerinden bıçaklanarak komaya sokuldu.

Öte yandan, tanınmış yazar ve öğretmen Fakir Baykurt'a, dâvası beraatle sonuçlandığı halde, yurt dı-

(Arkası 4.de)

DURUM

İTÖF'ÜN POLİTİKASI

Yurtta ilerici güçlere baskılar yoğunlaşıyor. Kendilerine "Milliyetçi Cephe" adını veren işbirlikçi-faşist-şeriatçı karması hükümetin işbaşına geçmesiyle, ülkemizin geleceği konusundaki kaygılar da artmış bulunuyor. Böylesi bir dönemde bütün ilerici, yurtsever güçlerin eylem birliği, daha bü yük bir önem taşıyor.

İTÖF, baştan beri faşizme ve emperyalizme karşı ilerici güçlerin eylem birliğini savunmuş, bu anlayışı, politikasının temel taşı yapmıştır. Federasyonumuz, İngiltere ve Avrupa çapında, öteki yerli ve yabancı örgütlerle de aynı temel üzerinde çok olumlu ilişkiler kurmuş, ortak eylemlere girişmiştir.

İTÖF'ün güçbirliği konusundaki görüşleri açık, politikası tutarlıdır. İlerici güçlerin birlik ve dayanışmasına verdiğimiz önem, bu gazetenin her satırına sinmiştir. "Öğrenci GENÇLİK"de demokratik güçbirliğinin günümüzdeki canalıcı önemini ve zorunluğunu vurgulamadığımız yazı yok gibidir. Böyle olduğu halde, kendilerini ilerici sayan bazı arkadaşların "GENÇLİK' de belirli görüşlerin empoze edildiği" yolundaki eleştirilerini içtenlikle bağdaştırmak mümkün değildir.

Gazetemiz, halktan yana her girişimi, her olumlu çıkışı, kimden gelirse gelsin desteklemeyi, duyurmayı görev bilir. Aynı şekilde, ilerici güçlerin birliğini parçalamaya yönelik her davranışı da, halkımızın kurtuluş davasına bir ihanet sayar.

Faşizmin iktidara tırmandığı bir dönemde, emperyalizmin "böl ve yönet" taktiğini boşa çıkarmak, bütün İTÖF üyelerinin görevidir.

ÖĞRENCİ gençlik

1 MAYIS'I KUTLUYORUZ

1889 yılından beri bütün dünyada işçilerin savaş ve dayanışma günü olarak kutlanan 1 Mayıs'a, İngiltere'deki öteki kuruluşlarla birlikte Federasyonumuz da geniş biçimde hazırlandı.

İngiltere'deki Türkiyeli ve Kıbrıslı işçi ve öğrencilerin 1 Mayıs'ı kutlama hazırlıkları, Federasyonumuzun da içinde bulunduğu "1 Mayıs Komitesi"nce yürütüldü.

Hazırlanan programa göre, 1 Mayıs Perşembe günü saat 13.00'de İngiltere işçi sınıfının Temple metro istasyonu önünden başlayacak yürüyüşüne, 1 Mayıs Komitesi'ni oluşturan örgütlerin üyeleri toplu olarak katılacaklar ve buradan Hyde Park'a yürüyeceklerdir. Yürüyüş boyunca, 1 Mayıs Komitesi'nin saptadığı sloganlar söylenecek, örgütler kendi flamalarını taşıyacaklardır.

1 MAYIS ŞENLİĞİ

Öte yandan 1 Mayıs gecesi, İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği tarafından City Üniversitesi salonunda büyük bir şenlik düzenlenmiştir. Saat 19.30'da başlayacak gecede, geniş bir kültür programı uygulanacak, bu arada Nâzım Hikmet'in şiirlerinden müzik ve slayt eşliğinde orijinal tablolar sunulacaktır.

Federasyonumuz, bu yılki 1 Mayıs'da ilerici örgütlerle eylem birliğinin ve işçi-öğrenci dayanışmasının somut ve canlı bir örneğini daha verecektir. Bu nedenle bütün üyelerimizi, 1 Mayıs yürüyüş ve şenliğine en geniş biçimde katılmaya çağırıyoruz.

«TEK»İN ANTİ-DEMOKRATİK UYGULAMASI!

Türkiye Elektrik Kurumu'ndan burs alan öğrencilere Yeni borçlandırma senetleri gönderilmeye başlandı

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), yurt dışındaki burslu öğrencilere ek kefaletnâme göndermeğe başlamıştır. Arkadaşlara gönderilen mektuplarda, daha önce imzalanan kefaletnâmedeki miktarın, devalüasyon nedeniyle Kurumun giderlerini karşılamadığı belirtilmekte ve ek kefaletnâmelerin imzalanması için çok kısa bir süre tanınmaktadır. Bu sürenin sonunda ek kefaletnâmeleri göndermeyen öğrencilerin ise burslarının kesileceği tehdidi savrulmaktadır.

TEK, böylesine haksız ve anti-demokratik bir uygulamayla burslu arkadaşlarımızı bir oldu-bitti karşısında bırakmak ve kapitalist düzenin ürünü olan hayat pahalılığının, devalüasyonun, enflasyonun yükünü, altından kalkılamayacak bir borçlanmayla öğrencilere yüklemek istemektedir. Bu sorumsuz ve öğrencilerin çıkarlarını hiçe sayan davranışın yasal hiçbir gerekçesi yoktur ve olamaz.

Bu çeşit uygulamalar yeni değildir. 12 Mart sonrası dönemde de ETİBANK, aynı

(Arkası 4.de)

İngiltere Ulusal Öğrenci Birliği Kongresi Yapıldı



Birleşik Krallık Ulusal Öğrenci Birliği (NUS) Sekreteri Steve Parry, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti temsilcisi Lai Van Ngoc'u Kongre delegelerine tanıtırken...

Büyük Britanya öğrencilerinin demokratik kitle örgütü Ulusal Öğrenci Birliği (NUS)'nin yıllık kongresi 7-12 nisan tarihleri arasında Kuzey Galler' in Llandadno kasabasında yapıldı. Kongrede, geçen dönem çalışmalarına ilişkin raporlar tartışıldı ve yeni Yönetim Kurulu seçildi. Seçimler, "Geniş Sol" (Broad Left) un zaferiyle sonuçlandı. Komünist-Labour sol ve bazı bağımsız sosyalistlerin oluşturduğu "Geniş Sol", öteki adaylar karşısında ezici bir başarı kazandı.

İTÖF DE KATILDI

İTÖF Başkanı, Kongreye Federasyonumuzu ve Yabancı Öğrenci Örgütleri Koordinasyon Komitesi'ni (C C O S O) temsilen "konuk delege" olarak katıldı. İTÖF'ün kongreye sunduğu başarı mesajında, Türkiye'deki faşist tırmanışa dikkat çekildi, öğrenci gençliğe yöneltilen saldırılar belirtildi ve NUS'in 12 Mart'tan sonra gösterdiği dayanışmaya te-

(Arkası 4.de)

OLUMLU İLİŞKİLER

NUS Kongresi, İTÖF Yöneticilerinin çeşitli öğrenci örgütleriyle olumlu ilişkiler kurması yönünden de çok yararlı oldu.

Llandudno'da 9 Nisan akşamı yabancı öğrencilerin sorunları üzerine bir toplantı düzenlendi. Toplantıda, okul ücretlerinin arttırılmasına karşı yürütülecek kampanya için ön temaslar yapıldı. Bilindiği üzere, İngiltere Eğitim Bakanı Reg Prentice 1976 yılından itibaren okul ücretlerinin 320-350 İngiliz lirasına yükseltileceğini açıklamıştı.

İTÖF Başkanı bu arada, Kongreye konuk olarak katılan Federal Almanya Öğrenci Birliği (VDS) ve İrlanda Öğrenci Birliği (USI) temsilcileriyle de yararlı görüşmeler yaptı. Tam bir anlayış havası içinde geçen görüşmelerde, öğrenci örgütleri arasındaki ilişkilerin arttırılmasına karar verildi.

BURSLAR ARTTI

İngiltere'de okuyan öğrenciler, sürekli artan hayat pahalılığı karşısında bursların yetersiz kalması yüzünden son aylarda maddî sıkıntı çekmekteydi. Federasyonumuz, bursların yeterli bir düzeye çıkması için uzun süreden beri ilgilileri uyarmaktaydı.

Öğrenci kitlesinin sürekli baskıları sonunda, burslarda nihayet bir miktar artış sağlanmıştır. Buna göre lisans öğrencilerinin bursları 104, yüksek lisans öğrencilerininki ise 115 pounda yükselmiştir.

Yeni uygulamaya 1 Mart 1975 tarihinden itibaren başlanmıştır.

Dünya gençliğinin barış, demokrasi ve sosyal ilerlemeden yana örgütü —

ULUSLARARASI ÖĞRENCİ BİRLİĞİ (UÖB)



İngiltere Türk Öğrenci Federasyonu (İTÖF), 12. Genel Kurul Toplantısı'nda oybirliğiyle Uluslararası Öğrenci Birliği'ne katılma kararı almış ve üyeliğin onaylanması için gerekli girişimlere başlamıştır. Aşağıda, dünya öğrencilerinin 29 yıldan beri barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme yolunda ardıcıl savaş yürüten örgütü UÖB'ni tanıtıcı bir yazı sunuyoruz.

II. Dünya Savaşı'nın en karanlık günlerinde, çeşitli ülkelerde faşizme karşı ardıçıl savaş yürüten öğrenci örgütlerinin temsilcileri Londra'da biraraya gelerek, 1941 yılında Uluslararası Öğrenci Konseyi'ni oluşturdular. Öğrencilerin faşizme karşı savaşında birlik ve eşgüdüm sağlamak amacını güden Konsey, Çekoslovakya gançliğinin faşizmin saldırılarına karşı kahramanca direnişinin 2. yıldönümü olan 17 Kasım'ı "Uluslararası Öğrenci Günü" ilân etti. 1939 yılının 17 Kasım'ında, Nazi işgali altındaki Çekoslovakya'da anti-faşist öğrenci gösterilerinin yoğunlaşması üzerine bütün yüksek okullar kapatılmış, öğrenciler ve profesörler yığınsal olarak tutuklanmışlardı.

Savaşın sona ermesinden sonra Uluslararası Öğrenci Birliği'nin kurulması yolunda ön çalışmaları yapmak üzere, Uluslararası Öğrenci Konseyi'nce bir "Hazırlık Komitesi" oluşturuldu. Komite, ilk toplantısını 1945 "Uluslararası Öğrenci Günü"nde Prag'da yaptı, hazırlık çalışmalarını gözden geçirdi. Daha sonra 1946 Ağustosunda ilk "Uluslararası Öğrenci Kongresi" toplandı. 39 ülkeden 43 öğrenci örgütü temsilcisinin katıldığı bu Kongrede "Uluslararası Öğrenci Birliği"nin kurulmasına karar verildi. Ayrıca, 17 Kasım 1939 direnişinin, uluslararası öğrenci hareketindeki özel önemi gözönünde bulundurularak, UÖB'nin merkezinin Prag'da kalması kararlaştırıldı.

Üyelik ve UÖB'nin Yapısı

Uluslararası Öğrenci Birliği'ne üye örgütler, ulusal öğrenci örgütleridir. Tek tek öğrenci örgütleri, o ülkenin ulusal çapta örgütlenmiş birlikleri ya da federasyonları içinde yer almak suretiyle UÖB'ne üye olabilirler. Tek birleşik ulusal öğrenci örgütü bulunmayan ülkelerde ise bir ya da birkaç öğrenci birliği, örgüte üye olabilir. Ülke dışındaki öğrenci birliklerinden ise, o ülkedeki öğrenci örgütlerinin en çoğunu bünyesinde bulunduranlar UÖB'ne üye olabilirler. İTÖF, İngiltere'de okuyan Türkiyeli öğrencilerin tek federasyonu olarak bu kategoriye girmektedir.

Uluslararası Öğrenci Birliği'nin en yüksek organı Kongre'sidir. Üç yılda bir toplanır. Kongre, Yürütme Kurulu'nu, Sekreterliği ve Malî Komite'yi seçer; örgütün politikasını ve programını saptar, geçmiş dönemin çalışmalarını gözden geçirir ve bütçeyi onaylar.

Yürütme Kurulu, iki Kongre arasında en az üç kez toplanır. UÖB'nin Yürütme Kurulu'nda bugün 47 örgüt temsil edilmektedir. Birliğe üye toplam örgüt sayısı ise 88'dir.

Sekreterlik, örgütün program ve eylemlerini uygular, Kongre ve Yürütme Kurulu kararlarını hayata geçirir. Sekreterlik, Yürütme Kurulu'na karşı sorumludur. Başkan, Genel Sekreter, Başkan Yardımcıları, Sekreterler ve Saymandan oluşur. Bu görevler için önce öğrenci örgütleri seçilir. Görevi yapacak kişiler ise kendi örgütleri tarafından atanır.

Amaçları–Çalışmaları

Uluslararası Öğrenci Birliği, anti-faşist, anti-emperyalist savaşta, dünya ilerici güçlerinin yanında etkin biçimde yer alan bir örgüttür. Bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme kavgası veren halk, UÖB'nin sıcak dayanışmasını daima yanıbaşlarında buluyorlar. UÖB, dünya öğrenci gençliğinin barışa olan özlemini dile getiriyor. Bütün dünyadaki öğrencileri, anti-faşist, anti-emperyalist savaş temelinde örgütlüyor.

Uluslararası Öğrenci Birliği, Amerikan saldırganlarına karşı savaşan Kore halkıyla dayanışma kampanyasını dünya çapında yürüttü. Amerika ile askerî anlaşmalar bağlanmasına karşı direnen Japon öğrencilerine destek verdi. Avrupalı öğrencilerin barış için, barış için de birarada yaşamak için yürüttükleri uğraşı destekledi. Yunanistan'da, Portekiz'de, İspanya'da faşizme karşı savaşan öğrencilerin yanında yer aldı. Vietnam'da, Laos'da, Kamboçya'da Amerikan emperyalizmine karşı dövüşen yurtseverleri selâmladı. Ortadoğu'da emperyalizme ve siyonizme karşı Arap halklarının ve Filistin'in haklarını savunmak için toplantılar, yürüyüşler düzenledi. Afrika'da Angola, Mozambik ve Gine-Bissau halklarının bağımsızlık mücadelesini destekledi. Güney Afrika ve Zimbabve'de ırk ayrımına karşı mücadele etti, ediyor. Latin Amerikada, Şili, Peru, Kolombiya, Porto-Riko, Kosta-Rika, Haiti, Venezuella, Panama, Ekvator, Uruguay, Salvador öğrencilerine maddî ve manevî her türlü yardımda bulundu, bulunuyor.

Akademik Haklar

Uluslararası Öğrenci Birliği'nin temel amaçlarından



UÖB'nin Yayın Organı

biri de öğrencilerin akademik ve demokratik haklarının savunulmasıdır.

Emperyalizm, bağımsızlığına yeni kavuşmuş ülkelerde egemenliğini sürdürebilmek için, yeni sömürgecilik yöntemleriyle o ülkelerin ekonomik ve kültürel gelişimini engellemek ister. Bu nedenle, gerici yerli güçlerin de işbirliği ile genel ve yüksek öğretimi kısıtlar. UÖB, bağımsızlığına yeni kavuşmuş ülkelerde eğitimin geliştirilmesi ve genelleştirilmesi uğrunda mücadele eden öğrencileri daima destekler. Ayrıca seminerler düzenleyerek, okul araç ve gereçleri sağlıyarak, yeni okul yapımlarına katılarak, kültürel ilişkileri geliştirilmesine yardım ederek, bu amaçların gerçekleşmesine katkıda bulunur. Doğrudan sömürge durumunda bulunan ülkelerin eğitim sorunlarına ise özel bir önemle eğilir.

Kapitalist ülkelerde öğrencilerin demokratik bir üniversite ve eğitimde köklü dönüşümler için yürüttüğü mücadele de UÖB'nin önemli eylem alanlarından birini oluşturmaktadır. Yoksul halk çocuklarına yüksek öğrenim olanakları sağlanması, eğitimin bilimsel-teknik devrimin yarattığı yeni koşullara ve ekonomik gereksinmelere karşılık verebilecek düzeye çıkarılması, eski geleneksel-tutucu üniversitelerde ileriye doğru değişiklikler yapılması istemleri, bugün gelişmiş kapitalist ülkeler öğrencilerinin uğrunda mücadele ettikleri ortak hedefler haline gelmiştir.

Uluslararası Öğrenci Birliği, bütün bu amaçların gerçekleşmesi uğrunda vargücüyle savaşıyor.

OLAYLAR ● SORUNLAR ● YORUMLAR

İKİ GENELGE...

Ülkemizde anti-emperyalist mücadelenin etkin bir biçimde sürdürüldüğü alanlardan biri de teknik elemanlar kesimidir. Yurtsever teknik elemanların, emperyalizmin uluslararası örgütleri AİD, Dünya Bankası gibi kuruluşlarla uluslararası tekelci mühendislik firmalarına ve bunların Türkiye'deki uzantıları olan firmalarla bürokrasi içindeki adamlarına karşı yürüttüğü savaş, halkımızın anti-emperyalist savaşının bir parçasıdır.

Emperyalizm, kendine bağımlı duruma getirdiği ülkelerdeki teknik hizmetlerin görülmesinde şunlara dikkat eder:

1- O ülkenin üretim sürecinin gerekli kıldığı bilgiyi kontrol etmek, dolayısıyla bağımlılığı pekiştirmek,

2- O ülkede üretim için gerekli olan bilgiyi kendisinin satmasına olanak yaratmak, böylece sömürüyü gerçekleştirmek,

3- Bu ilişkiler yolu ile yarattığı "imtiyazlı" bir zümreden anti- emperyalist mücadeleye karşı "hazır kuvvet" olarak yararlanmak.

Emperyalizmin bu amaçlar için uyguladığı yöntemlerin başlıcaları da şunlardır:

a) Bürokrasinin kilit noktalarında bulunan kişilere maddî çıkar sağlamak,

b) Geri kalmış ülkede yatırımlar için gerekli teknik bilgiye sahip kadroların bulunmadığı görüşünü aşılamak,

c) Emperyalist ülkedeki firmaların daha etkin ve nitelikli iş yaptığını öne sürmek.

Yurtsever teknik elemanlarımızın, emperyalist çıkarları koruyan bu çeşit uygulama ve anlayışlara karşı yürütmekte oldukları mücadele, sağcı bir hükümetin bazı bakanlarını bile etkilemekten geri durmamıştır. Nitekim, Irmak hükümetinin iki bakanı, Selahattin Babüroğlu ve Erhan Işıl, geçtiğimiz günlerde "yerli teknik gücün korunması ve geliştirilmesi" ne ilişkin birer genelge yayımlayarak bu yönde olumlu bir adım atmışlardır. Bu genelgeler, hem teknik elemanların bugüne kadarki mücadelesinin haklılığını göstermekte, hem de dışa bağımlılığı savunanların tezlerinin geçersizliğini "yetkili ağızlar"dan ortaya koymaktadır. Örneğin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Erhan Işıl'ın genelgesinde, bakanlığının görevinin yalnızca yatırımları gerçekleştirmek olmadığı, teknik gücün korunması ve geliştirilmesinde de kendilerine büyük sorumluluk düştüğü açıklanmaktadır.

Genelgede ayrıca, ülkemizde her türlü insan ve malzeme potansiyelinin bulunduğu belirtilmekte ve Cumhuriyet döneminin 50 yıllık deney birikiminin önemi vurgulanarak şu görüşlere yer verilmektedir:

> "Bugüne kadar tecrübe ve eleman eksikliği gerekçeleri ile yabancılara verilen proje ya da ihalelerin giderek azalması ve bu gerekçe yerine işlerin hızlı bitirilmesi ya da kredi vb. şartların ileri sürülmesi, yukarıdaki gözlemi doğrulamaktadır. Ancak, son yıllarda, yabancı firmaların projeci, müşavir veya müteahhit olarak ele aldığı hemen bütün büyük projelerin zamanında bitirilememesi, çok geç de olsa bitenlerin de bir türlü tam randıman vermemesi, hızlı iş yapma gerekçesini tamamen asılsız kılmaktadır.
>
> Kredi şartlarının zorladığı yabancı teknik hizmet getirme gerekliliği de bu çerçeve içinde abartılmış bir mazeret sayılmalıdır. Çünkü, bu kredi şartları da, bizim katıldığımız müzakereler sonunda ortaya çıkmaktadır. Bütün mesele, teknik şartnameleri hazırlayan, kredi anlaşmalarını paraf eden ve ihaleyi veren kimselerin Türk teknik gücüne inanması ve bunu en etkin biçimde kullanmaya kararlı olmasıdır. Aksi halde, her işi yabancılara verecek gerekçeler bulmak mümkündür."

★

Adı geçen iki yatırımcı Bakanlığın, teknik elemanların yıllardan beri uğrunda savaş yürüttükleri görüşler doğrultusunda birer genelge yayımlamış olmaları, kuşkusuz olumlu bir gelişmedir. Ancak, bu genelgelerin -hem de dışa bağımlılığın şampiyonu "Milliyetçi Cephe" iktidarında uygulama alanı bulacağını düşünmek safdillik olur. Nitekim, Enerji Bakanlığı genelgesinin yayımlanmasında etkili olduğu söylenen ve yabancı petrol şirketlerine karşı kararlı tutumuyla tanınan Bakanlık Müsteşarı Teoman Köprülüler'in, "Milliyetçi Cephe" hükümetince yıldırım hızıyla görevden alınması, bu konuda fazla umutlu olmanın anlamsızlığını göstermektedir.

Olaylar, bu olumlu genelgelerin de birçokları gibi kâğıt üzerinde kalacağını gösteriyor. Ancak, teknik elemanların, kazanımları korumak için savaşı kararlılıkla sürdüreceğinden kimsenin kuşkusu olmasın.

RIZA TÜZÜN

kültür ve sanat

KÜLTÜR ÜSTÜNE...

HASAN TAHSİN

Kültür kavramı, toplumsal yaşamın maddî ve ruhsal değerlerini,ürünlerini, insanların düşün ve bilgilerini içerir. Toplumsal yaşamın her alanındaki ilişkiler, aile yaşamı, gelenekler, insanın ruhsal dünyası, duyguları, estetik görüşleri ve dünya görüşü , hep bu kültür kavramıyla ilişkilidir. Bütün bu olgular havada oluşmaz, toplumun maddî yaşam koşullarının ürünüdür. Zaten "kültür" sözcüğü "işlenmiş, üretilmiş, yapılmış" anlamına gelmektedir.

Bir üst-yapı kurumu olarak kültür, ekonomik temel üzerinde yükselir, gelişir ve o temel tarafından belirlenir. Bununla birlikte, her üst-yapı kurumu gibi onun da nispî bir bağımsızlığı vardır, ekonomik ilişkilerin değişmesiyle birlikte, bütünüyle ve otomatik olarak değişmez. Onun değişmesi, daha uzun ve karmaşık bir süreci içerir.

BURJUVA KÜLTÜRÜ

Sınıflı toplumlarda kültür de genel olarak egemen sınıfların damgasını taşır. Kapitalist toplumda burjuva kültürü egemendir. Burjuvazi, elinde bulundurduğu sayısız olanaklarla insanları uyutmaya, robotlaştırmaya , topluma yabancılaştırmaya ve düzenin kölesi durumuna getirmeye çalışır. Yüksek öğrenim olanaklarını mutlu bir azınlığın tekeline verir. Eğitim kurumlarında ise gerçeklerden uzak, üretimden kopuk, kitabî bir öğreim sistemini zorla dayatır. Aile ilişkilerini burjuvalaştırır. Halkın olumlu geleneklerini yozlaştırır. Bu düzende insanların, yaşamı derinliğine tanımalarına olanak verilmez, yalnız yüzeydeki görüntülerle yetinmeleri, küçük umutlarla avunmaları öğütlenir.

Bu işler için burjuvazinin elindeki silahlar, araçlar sonsuzdur. Örneğin basın, televizyon, sinema ve moda, bu yolda çok etkili araçlardır. Bu araçlar hayasızca işletilerek, insanların beyinleri yıkanmaya, şartlandırılmaya çalışılır. Onlara burjuva değer yargıları, yapay nitelikler kazandırılmaya uğraşılır.Genç insanlara burjuva ideolojisi şırınga edilmek istenir. Burjuva ideologları, tarihin çökmeye mahkûm ettiği kapitalist sistemi ayakta tutabilmek için bir sürü teoriler icat ederler.

Bakınız burjuvazinin kültür alanına sürmeye çalıştığı rezilliklere... Sistemin kokuşmuşluğunu, derinleşen bunalımını ne güzel de yansıtıyorlar. Bunalım ve umutsuzluk, bunların değişmez temasıdır. Böylece yığınları uyuşturup pasifize edeceklerini, sınıf savaşından alakoyacaklarını sanıyorlar. Aldanıyorlar. Gelişmiş kapitalist ülkelerde her geçen gün aktifleşen işçi sınıfı, tekellerin zulmüne başkaldıran emekçi halk yığınları , sayıları hızla artan yığınsal direnişler, grevler, bu "umut"ları boşa çıkaran gelişmelerdir.



Duygu sömürücülüğü yapan filmler, hayal ürünü oyunlar, seks romanları,cicili-bicili magazinler, arsız reklamlar, emekçilerin uyanışını önlemeye yetmiyor. Bütün değerleri "meta" haline getiren kapitalist-emperyalist sistemin temelleri çatır çatır çatırdıyor.

YANLIŞ GÖRÜŞLER

Kültür üstüne konuşurken, bu konudaki bazı yanlış eğilimlere de değinmeden geçemiyeceğiz.

Bu konudaki birinci yanlış görüş, üretim ilişkilerinin toplamı olan alt-yapının değişmesiyle, bir üst-yapı kurumu olan kültürün de hemen, otomatikman ve bütünüyle değişeceği yolundaki doğmatik, kaba materyalist anlayıştır. Bir kez daha tekrarlayalım ki, diyalektik materyalizme göre kültür bir üst-yapı kurumu olmakla birlikte,belirli dönemdeki tek bir üretim ilişkisinin yansıması değildir. Yani, tarihsel süreç içinde toplumun geçirdiği öteki üretim biçimlerinden de etkilenmiş, algılanmıştır. Tarihsel gelişme süreci içinde,o halkın düşünsel ve yaratısal birikimlerini de kucaklamıştır. Kuşkusuz bu özellik, onun son tahlilde egemen üretim biçiminin damgasını taşıdığı gerçeğini ortadan kaldırmaz. Ancak bu özelliği görmemek, bizi kültür devrimi konusunda son derece yanlış sonuçlara götürür. Nitekim tarihte de örnekleri görüldüğü gibi, kültür devrimini, "bir ulusun geçmişinin tümüyle inkârı" biçiminde anlıyanlar çıkmış, o ulusun tarih boyunca geliştirip yarattığı kültürel değerleri toptan yoketme kampanyaları yürütülmüştür. Diyalektik materyalizmin mahkûm ettiği bu anlayışa "nihilizm" diyoruz. Bilimsel görüş, yeni kültürün yaratılmasında geçmişin olumlu öğelerinden yararlanılmasını öngörür.

Bu konuda ikinci yanlış eğilim ise, eskiye ve özellikle daha geri bir toplumsal yaşamın ifadesi olan köye yönelik görüşlerdir. Belli ölçüde "şovenist" eğilimleri de içinde taşıyan bu görüş, "halkımızın kültürü" diye, bir yandan "köy"ü ve kendi ulusal geçmişini kutsallaştırırken, öte yandan başka halkların kültürlerini küçümsemekte, halkların kültürel ilişkilerini bağnazlıkla önlemeye çalışmaktadır. Oysa kültür, halkları birbirinden uzaklaştırmaya değil, tam tersine, birbirine yaklaştırmaya, giderek kaynaştırmaya yarayan bir etken olmalıdır. Çağımızda, sömürünün yokedildiği toplumlarda,insanın ve kültürün çok yönlü gelişimi içinde bu yakınlaşma ve kaynaşma süreci de hızlanmıştır.

☆ ☆ ☆



BİR MAYIS

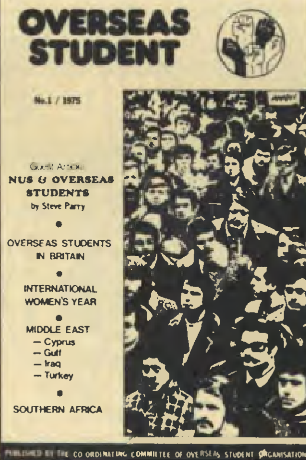
1 mayıs 1973

Kışın istibdadı bitmiş, çıkmışım sokağa
karanlığın zulmü yıkılmış, çıkmışım sokağa
acının harmanı kalkmış, çıkmışım sokağa

çıkmışım sokağa, bolluğun sofrası donanmış
çıkmışım sokağa, umudun coşkusu yayılmış
çıkmışım sokağa, mutluluğun tezgâhı kurulmuş

duyanlarla el eleyim benden önce bu sevinci,
el ele olacağım duyacaklarla benden sonra.

Kemal ÖZER



'Overseas Student' Bülteni Çıktı

İngiltere'deki "Yabancı Öğrenci Örgütleri Koordinasyon Komitesi' nin (CCOSO) yayın organı"Overseas Student-Yabancı Öğrenci" bülteninin 1975 yılına ait ilk sayısı, Nisan ayı başında yayımlandı.

Bültenin yeni sayısının çıkışına İTÜF de aktif olarak katıldı. Bültenin kapak düzeni ile "İngiltere'deki Yabancı Öğrencilerin Durumu" ve "Türkiye'de Son Gelişmeler" konulu yazılar, Federasyonumuz tarafından hazırlandı. Bültende ayrıca Ulusal Öğrenci Birliği (NUS) Genel Sekreteri Steve Parry'nin "NUS ve Yabancı Öğrenciler" yazısı, Uluslararası Kadınlar Yılı üstüne bir yazı ve Irak, Basra Körfezi,Umman, Güney Afrika'daki son gelişmelerle ilgili yorumlar yer alıyor.

Arkadaşlarımız,"Overseas Student" bültenini , Federasyonumuzdan 15 penilik posta pulu ya da "postal order" karşılığında sağlayabilirler.

her sayı bir yayın

BİRLİK Haberleri

"BİRLİK Haberleri" örgütlü gücü, büyük etkinliği ve halktan yana tutumuyla, yurdumuzdaki demokratik güçlerin önemli halkalarından birini oluşturan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin onbeş günlük yayın organıdır.Geniş bir okuyucu kitlesine seslenen bu başarılı gazetenin her sayısı 50 bin adet basılmakta ve yaygın biçimde dağıtılmaktadır.

Beş aydan beri çıkmakta olan "BİRLİK Haberleri", yurt sorunlarını meslek sorunlarıyla ustalıkla birleştirebilen ve başarılı kapak düzeniyle de ayrıca ilgi toplayan bir gazetedir.

Gazete, çeşitli meslek odalarının ayrı ayrı çıkarmakta oldukları periyodik yayınları, kaynak israfını önlemek ve daha gür bir ses halinde birleşmek amacıyla "güçbirliği" ne çağırmakta ve bütün odaların "yayın,mekân ve çalışma birliği"ni sağlamaya çalışmaktadır.

Giderek daha da gelişeceğine ve öne koyduğu olumlu amaçlara ulaşacağına inandığımız "BİRLİK Haberleri"ne başarılar dileriz.

Sayısı 250 kuruştur.

İsteme adresi:

Konur Sok. No: 17/6
Yenişehir-ANKARA

NOTLAR

● SANAT DERGİLERİNE BASKI

Yurdumuzda yayımlanmakta olan ilerici siyasal gazetelerin yanısıra, sanat ve kültür dergilerine de ağır baskılar uygulanmaktadır. Zaten sınırlı olanaklarla ve çok güç koşullarda çıkmakta olan sanat dergilerinin tepesinde şimdi de Devlet Güvenlik Mahkemeleri birer "Demokles kılıcı" gibi sallanmaktadır. Bu anti-demokratik baskılar sonucu kimi dergiler kapatılmış, bazıları da yayınlarına ara vermek zorunda kalmışlardır. Birçok sanat dergisi hakkında da dâva açılmıştır.

Son olarak "YANSIMA" dergisinde Ender Kâmil Boyacı imzasıyla yayımlanan Yılmaz Güney'in "Arkadaş ve "Endişe" adlı filmleriyle ilgili bir inceleme yazısından dolayı derginin şubat sayısı toplatılmış, yazı sahibi ile derginin sorumlu yönetmeni Mehmet S. Yardım, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı'nda sorguya çekilmişlerdir.

● "ARKADAŞ" LONDRA'DA...

Ünlü yönetmen Yılmaz Güney'in Türkiye'de büyük yankılar uyandıran "Arkadaş" filmi, 19 Nisan 1975 günü Londra'nın Turnpike Lane semtindeki bir sinemada gösterildi. Kalabalık bir işçi ve öğrenci kitlesinin izlediği film, seyirciler tarafından sık sık alkışlandı.

ÖĞRENCİ gençlik

İNGİLTERE TÜRK ÖĞRENCİ FEDERASYONU'NUN AYLIK YAYIN ORGANIDIR

●

ADRES:
109, Tollington Way,
London N7, England

FİATI: 10p.
ABONE (Yıllık): £1.50



Emperyalizme yol göründü

VİETNAM-KAMBOÇYA

Amerikan emperyalizmi, Vietnam halkına karşı yürüttüğü 20 yıllık savaştan, 50 bin askerini ve 150 milyar dolar değerindeki malzemesini kaybettikten sonra vazgeçmek zorunda kaldı. Geride 16 bin gayri meşru çocuk, 200 bin talihsiz kadın ve gerilla savaşını altedebilmak için CİA'nın "beyinleri" tarafından önerilen "göç politikası" ile yerlerinden - yurtlarından edilmiş 12 milyon kişi bıraktı. Ayrıca, napalm bombaları ile yakılmış bir doğa, yerle bir edilmiş yapılar da bu emperyalist savaşın onarılacak yaraları arasında...

"Öksüzler Dramı"

Emperyalizm, iğrenç yüzünü maskeleyebilmek ve dünya çapında kaybettiği "prestijini" kurtarabilmek için, kontrolundaki basını kullanarak bir "öksüzler dramı" yaratmak istemiştir. Bu amaçla, savaşın kimsesiz bıraktığı küçük çocuklar, uçaklarla emperyalist ülkelere taşınmaya ve yabancılaştırılmak üzere burjuva ailelerine teslim edilmeye başlandı. Böylece, Vietnam'a yeniden askerî müdahalede bulunabilmenin olanakları da yaratılmak isteniyordu. Güneydoğu Asya'daki savaşa devam edip etmeme konusunda ikiye ayrılmış bulunan emperyalistlerin savaşa taraftar olanları (Ford-Kissinger ekibi), bu şekilde yaratılan kamuoyundan, savaşın kaybedildiğini kabul edenlere karşı (ABD Kongresinin ileri gelenleri) yararlanmak umudunda idiler.

Ne var ki Vietnam'da yürütülen emperyalist savaşa "yardımcı" olması için bu savaşın sıçratıldığı Kamboçya'da da Komünistlerin önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne karşı ancak beş yıl dayanabilen kukla rejimin çökmesi, ABD'nin Hindi-Çin'deki "rolünün" bittiğinin işareti oldu. Emperyalizmin, bu savaşa karşı olan, daha yeni "tahkimatlar" öneren kesimi ise kendi kamuoyunu oluşturmak için Güney Vietnam ordusunun ve hükümetinin çürümüşlüğünden, hırsızlığından bahsetmeye başladı. (Tiyö rejiminin ileri gelenlerinin yalnızca son iki yıllık ABD askerî yardımından 200 milyon dolarlık mal çaldığı biliniyor.)

"Hür Dünya"yı arkalarına alarak sözüm-ona "özgürlük mücadelesi" veren bu adamlar, emperyalistlerin gözünde bile artık hırsız olmuşlardı!

Öte yandan, Ulusal Kurtuluş güçlerinin kovaladığı Güney Vietnam askerlerinin, kaçarken kadınlara ve ihtiyarlara kurşun yağdırmaları, bu adamların kiralık katiller olduklarını bir kez daha doğruladı.

Emperyalist basın, bütün bu olaylar sırasında Vietnam halkının gerçek temsilcisi olan Geçici Devrim Hükümetine karşı suskunluğunu korudu. Ulusal Kurtuluş güçlerine katılan halk yığınlarından ve ordu kesimlerinden söz etmedi. Kurtarılmış bölgelerde halkın Ulusal Kurtuluş güçlerini sevgi gösterileriyle karşılamalarını görmezlikten geldi.



Uşaklık Geleneği

Artık açıkça biliniyor ki, Güney Vietnam'ın "paralı askerleri", Fransız emperyalizmi sırasında idari kademelerde görev almış olanların çocuklarıdır. Babalarından devraldıkları emperyalizme uşaklık geleneğini sürdürmektedirler. "Komünistler gelince herkesi biçecekler!" propagandası ile göç etmeye zorladıkları kitleler, şimdi Geçici Devrim Hükümeti'nin eline geçen bölgelerde çok daha güvenli bir hayatın sürdüğünü ve halkın ihtiyaçlarına dönük bir üretim planlamasına girişildiğini biliyorlar.

Kamboçya'da Zafer

Bu arada Kambo ya'da Komünistlerin önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Cephesi (Khmer Rouge) kuvvetleri, başkent Phnom Penh'i tamamen ele geçirerek, işbirlikçi yöneticilerin son direnişlerini de kırdılar. Sırtını Amerikan emperyalizmine dayayarak beş yıldan beri halka kan kusturan hain Lon Nol kliği, ülkeden kaçmak zorunda kaldı. Kamboç yurtseverlerinin ulusal kurtuluş savaşı, kesin zafere ulaştı. Şimdi Kamboç halkının önünde, sosyal kurtuluşu gerçekleştirme, her alanda demokratikleşme sürecini geliştirme ve sosyalizm yolunda ilerleme perspektifleri açılmıştır.

Güneydoğu Asya'da emperyalizmin üst-üste yediği bu ağır darbeler, ilerici güçlerin bütün dünyada yürüttükleri anti-emperyalist mücadelenin yeni bir zaferidir. Bu zaferler, Vietnam ve Kamboç yurtseverlerinin fedakârca savaşı; ilerici, barışsever insanlığın enternasyonal dayanışması ve dünya sosyalist sisteminin paha biçilmez yardımları ile sağlanmıştır.

Emperyalizmin yeryüzünden silineceği günler uzak değildir.



KAMBOÇYA ULUSAL KURTULUŞ GÜÇLERİ, ZAFER YOLUNDA...

«TEK»

(Başı 1.de)

gerekçelerle öğrencilere ek kefaletnâmeler dayatmış ve burs kesme tehditleri savurmuştu. İTÜF, o zaman yürüttüğü kararlı mücadele ile ETİBANK'ın bu saldırısını geri püskürtmüştü. Şimdi de aynı mücadeleyi TEK'den burs alan arkadaşlarımız için yürüteceğimizden kimsenin kuşkusu olmasın.

İTÜF Yönetim Kurulu, bu haksız uygulamayı 16 Nisan 1975 tarihli bir yazıyla, derneklere ve öğrenci arkadaşlara duyurdu ve şu noktalara dikkat edilmesini istedi:

Yapılacak İşler

- Bütün dernekler, bu durumdan tüm üyelerini haberdar etmeli ve TEK'den burs alan öğrencilerin adlarıyla, kefaletnâme gönderilen arkadaşların ellerindeki belgelerin fotokopileri en kısa zamanda İTÖF Yönetim Kurulu'na gönderilmelidir.
- Hiçbir arkadaş, bu belgeleri imzalamamalıdır.

Birlik ve dayanışmamız "ETİBANK" zaferini kazandırdı.

"TEK" zaferine de yine omuz omuza varacağız.

15 CHP'Lİ PARLÂMENTER "EĞİTİMDE EŞİTLİK" İSTEDİ

Eğitimde eşitsizliği önlemek ve alınacak tedbirleri saptamak amacıyla CHP Urfa Milletvekili Celal Paydaş, Yılmaz Alpaslan ve 13 arkadaşı, Meclis Başkanlığına bir önerge vererek, Meclis araştırması açılmasını istediler.

Önergede özetle şöyle deniliyor:

"Dar gelirli emekçi halkımızın, gerçek anlamda halk çocuklarının okuması, ülke yönetiminde söz sahibi olması, bugünkü koşullar altında olanak dışıdır. Varlıklı, mutlu tabakaların egemen olduğu bir sistemde, eğitim de doğal olarak bu sınıf ve tabakaların yararına işleyecektir. Bu eşitsizlik, zengin ve fakir çocukları için olduğu kadar, az gelişmiş bölgeler ve iller için de vardır ve geçerlidir. Doğu ve geri kalmış illerimizde okuma-yazma oranı, Türkiye ortalamasının altındadır. Galatasaray lisesinde okuyan çocukla Hakkâri, Kirşehir, Urfa liselerinde okuyan çocukları aynı koşullar altında üniversite sınavlarına koymak; adaletsizliği, haksızlığı, zulmü ve insan geleceği ile oynamayı resmen belgelemek demektir.

Herkes için her düzeyde, eğilim ve yeteneklerine göre sosyal adalet ilkeleri içinde ve herkese, her bölgeye fırsat ve olanak eşitliği sağlamak, okullar arasında dengesizliği kaldırmak için bir Meclis araştırması yapılmalıdır."

Faşist Saldırılar

(Başı 1.de)

şına çıkmak için pasaport verilmiyor. Parlâmentoda, "mebus pazarları" kurarak hükümet olanlar, sınırlı demokratik hakları büsbütün budamanın hazırlığı içindeler. İlerici yayınları kovalamak için özel mahkemeler kurulmasından söz ediliyor. Gözü dönmüş faşist sürüleri, "Cumhuriyet", "Yeni Ortam", hattâ "Milliyet" gazetesi okuyanların üzerine "Komünistler" diye saldırıyor.

İYÖKD'E BASKILAR

İlerici öğrencilerin örgütü İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği (İYÖKD) de kurulduğundan beri anti-demokratik baskılarla çalışamaz duruma getirilmek istenmektedir. Derneğin eski Başkanı Alişan Özdemir ve Yönetim Kurulu üyeleri İrfan Yavru, Kutsi Demircan, Fehmi İlhan, "gizli örgüt kurdukları" gerekçesiyle İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesince tutuklanmışlardır. Ayrıca İYÖKD'ün görüşleri doğrultusunda yayın yapan "İLERİ" gazetesinin sahip ve sorumlu yönetmeni Mehmet Çakıcı da aynı gerekçeyle tutuklanmıştır.

İYÖKD, üç binden fazla üyesiyle açık çalışan yasal bir öğrenci örgütüdür. Egemen sınıflar, "gizli örgüt" yakıştırmasıyla, yurdumuzdaki halktan yana kuruluşlara karşı son günlerde yeni bir saldırı planı uygulamaya başlamışlardır.

"Milliyetçi Cephe"nin iktidara el atmasıyla daha da yoğunlaşan anti-demokratik baskılara ve faşizan saldırılara karşı bütün yurtseverlerin birliği, ertelenmez görevdir. Yurdumuzda açık faşizme geçmek için oluşturulmaya çalışılan platform, ilerici güçlerin omuz omuza, örgütlü, disiplinli, yığınsal mücadelesiyle yıkılmalıdır.

VİETNAM HALKIYLA DAYANIŞMA

İTÖF de Gösteriye katıldı

Londra'daki ilerici örgütler, 18 Nisan 1975 Cuma günü İngiltere Dışişleri Bakanlığı önünde "Vietnam halkıyla dayanışma" için bir gösteri düzenlediler. Gösteriye katılan 24 örgütün temsilcileri, Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümetinin hemen tanınmasını isteyen ortak bir mektubu Dışişleri Bakanlığı'na verdiler.

İTÖF yöneticileri de öteki ilerici kuruluşlarla birlikte bu enternasyonal dayanışma gösterisine katıldı ve ortak mektubu imzaladı.

(NUS) Kongresi

(Başı 1.de)

şekkür edilerek bunun devamı istendi.

[illegible] günü Kongreye ka[illegible]lan Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Ingiltere misyonundan Lai Von Ngoc, dakikalarca ayakta alkışlandı. Vietnam konusundaki olağanüstü önerge, büyük bir çoğunlukla kabul edildi. Vietnam'da barışın korunması, Paris anlaşmasının uygulanması, Güney Vietnam'ın yasal hükümeti olarak Geçici Devrim Hükümeti'nin tanınması ve ABD'nin Vietnam'dan tamamen çekilmesi için NUS'in kampanya örgütlemesi kararlaştırıldı.

Kongrede kabul edilen öteki karar tasarılarıyla da eğitim harcamalarının kısılmasına karşı, Ortak Pazar'dan çıkılması için ve öğrenci yurtları ile bursların arttırılması uğrunda mücadele yürütülmesine karar verildi.

YENİ YÖNETİCİLER

Ağustos ayında yönetimi devralacak olan yeni Yönetim Kurulu'nda full-time görevlere seçilenler şunlardır:

Charles Clarke (Başkan), Al Stewart (Başkan Yardımcısı), Sue Slipman (Genel Sekreter), Hugh Lanning (Sayman).